

СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ

УДК 332.1:331.5

<https://doi.org/10.5281/zenodo.16409870>

КУЦ В. В.

Державна політика стимулювання зайнятості у промисловому секторі України в умовах пандемії

Предметом дослідження є державна політика стимулювання зайнятості у промисловому секторі України в умовах пандемії, а саме механізми, інструменти та напрями її реалізації, спрямовані на збереження робочих місць, підтримку підприємств і адаптацію ринку праці до кризових умов. Дослідження охоплює аналіз економічних і соціальних заходів державного регулювання, їх вплив на промислове виробництво, а також вивчення стратегій покращення ситуації на ринку праці через модернізацію виробничих процесів і професійну перекваліфікацію працівників.

Метою дослідження є визначення та аналіз основних напрямів державної політики стимулювання зайнятості у промисловому секторі України в умовах пандемії, а також розробка рекомендацій щодо підвищення її ефективності для збереження та створення робочих місць, підтримки підприємств і забезпечення соціально-економічної стабільності.

Методи дослідження включають аналіз, синтез, індукцію та дедукцію для визначення пріоритетів державної політики стимулювання зайнятості у промисловому секторі України в умовах пандемії.

Результати роботи показують, що державна підтримка допоможе стабілізувати зайнятість і зберегти робочі місця в промисловому секторі України під час пандемії. Впровадження інновацій та підтримка малого і середнього бізнесу будуть сприяти модернізації виробництва і створенню нових робочих місць. Партнерство між державою та бізнесом забезпечить ефективну реалізацію політики, що сприяло економічному відновленню.

Галузь застосування результатів. Результати дослідження можуть бути застосовані в державному управлінні для вдосконалення політики підтримки зайнятості та малого бізнесу. Вони також важливі для промислового сектора, сприяючи модернізації виробництва та створенню нових робочих місць. Крім того, ці результати можуть бути корисними для освітніх установ у розробці програм перекваліфікації працівників.

Висновки. Промисловість завжди відігравала важливу роль у структурі української економіки. В умовах пандемії, коли глобальні ланцюги поставок зазнали значних збоїв, постало завдання адаптувати виробництво до нових умов. Державна підтримка підприємств стала важливим фактором у цьому процесі, адже без своєчасного втручання багато компаній опинилися б на межі банкрутства.

Ключові слова: державна політика, стимулювання зайнятості, промисловий сектор, пандемія, підтримка бізнесу, інновації, робочі місця.

VLADYSLAV KUTS

State policy to stimulate employment in the industrial sector of Ukraine in the conditions of the pandemic

The subject of the research is the state policy of stimulating employment in the industrial sector of Ukraine during the pandemic, namely the mechanisms, tools and directions of its implementation aimed at preserving jobs, supporting enterprises and adapting the labor market to crisis conditions. The study covers the analysis of economic and social measures of state regulation, their impact on industrial production, as well as the study of strategies for improving the situation on the labor market through the modernization of production processes and professional retraining of employees.

The aim of the research is to identify and analyze the main directions of the state policy of stimulating employment in the industrial sector of Ukraine during the pandemic, as well as to develop recommendations for increasing its effectiveness in order to preserve and create jobs, support enterprises, and ensure socio–economic stability.

The research methods include analysis, synthesis, induction and deduction to determine the priorities of the state policy of stimulating employment in the industrial sector of Ukraine during the pandemic.

The results of the work show that state support will help stabilize employment and preserve jobs in the industrial sector of Ukraine during the pandemic. The introduction of innovations and support for small and medium–sized businesses will contribute to the modernization of production and the creation of new jobs. Partnership between the state and business will ensure the effective implementation of policies that contributed to economic recovery.

Scope of the results. The results of the study can be applied in public administration to improve employment and small business support policies. They are also important for the industrial sector, contributing to the modernization of production and the creation of new jobs. In addition, these results can be useful for educational institutions in the development of employee retraining programs.

Conclusions. Industry has always played an important role in the structure of the Ukrainian economy. In the context of the pandemic, when global supply chains experienced significant disruptions, the task arose to adapt production to new conditions. State support for enterprises became an important factor in this process, because without timely intervention, many companies would have been on the verge of bankruptcy.

Keywords: state policy, employment stimulation, industrial sector, pandemic, business support, innovation, jobs.

Постановка проблеми. Пандемія COVID–19 спричинила масштабні зміни в економічному житті України, що особливо позначилося на промисловому секторі. Скорочення обсягів виробництва, зниження інвестиційної активності та зростання рівня безробіття стали головними викликами для держави. У таких умовах забезпечення зайнятості набуло пріоритетного значення, адже стабільна робота промислових підприємств безпосередньо впливає на економічне відновлення країни. Державна політика стимулювання зайнятості спрямована на створення механізмів підтримки бізнесу, збереження робочих місць і відкриття нових можливостей для працівників.

Комплексні заходи в цій сфері охоплюють фінансову допомогу, модернізацію виробничих процесів, освітні ініціативи та соціальний захист. Такий підхід дозволяє зменшити соціальні ризики та сприяти відновленню економічної активності навіть у складних умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження державної політики у сфері стимулювання зайнятості, зокрема в промисловому секторі, широко представлені в працях як українських, так і зарубіжних авторів. Особливу увагу приділяють аналізу ефективності заходів економічної підтримки, інноваційним заходам у підприємстві, соціального захисту населення

та адаптації ринку праці до умов кризових ситуацій [1–28]. Автори розглядають приклади країн, які успішно подолали економічні труднощі через інвестування у сферу інновацій та активну співпрацю між державою і приватним сектором [4–9]. Дослідження показують, що адаптація до сучасних технологій не лише сприяє створенню нових робочих місць, але й підвищує конкурентоспроможність української промисловості на міжнародній арені [15–21]. Огляд літератури свідчить про значну увагу до питання стимулювання зайнятості у промисловому секторі в умовах кризи. Попри те, що багато аспектів цієї проблематики вже досліджено, актуальність теми залишається високою через необхідність постійного оновлення стратегій і адаптації до нових економічних викликів.

Виклад основного матеріалу. Пандемія COVID-19 внесла суттєві зміни в економічну ситуацію України, зокрема вплинула на промисловий сектор та ринок праці. Зростання безробіття стало одним із ключових викликів для держави, що зумовило необхідність розробки ефективних заходів для підтримки зайнятості. Державна політика у цьому напрямі спрямована на забезпечення стабільності промислового виробництва, збереження робочих місць і створення нових можливостей для працівників. Одним із важливих кроків стала підтримка підприємств, які змушені були адаптуватися до нових умов. Йдеться про спрощення доступу до кредитування, запровадження програм фінансової допомоги для бізнесу та зниження податкового навантаження, що дало змогу стабілізувати діяльність багатьох підприємств і зберегти їхній кадровий потенціал. Особлива увага приділяється підтримці малого і середнього бізнесу в промисловості, оскільки саме ці підприємства забезпечують значну частку робочих місць. Державні програми допомагають модернізувати виробничі потужності, запроваджувати новітні технології та створювати додаткові вакансії. Також важливим напрямом є підвищення кваліфікації працівників. Організація професійного навчання і перекваліфікації дає змогу людям, які втратили роботу, отримати нові професійні навички та повернутися до активної трудової діяльності.

Державна політика у сфері зайнятості сприяє зменшенню соціальних ризиків і відновленню економічної активності. Комплексний підхід, що охоплює фінансову підтримку, створення умов для професійного розвитку та модерніза-

цію промислових підприємств, стає основою для подальшого економічного зростання країни. Діяльність у цьому напрямі потребує постійного моніторингу й адаптації до нових викликів. Такий підхід дає змогу не лише зберегти робочі місця, а й сформувати передумови для економічного оновлення в майбутньому [4–9].

Наслідки пандемії COVID-19 стали серйозним випробуванням для економіки України, особливо у сфері промислового виробництва. Втрата робочих місць, скорочення виробничих обсягів і падіння попиту на продукцію змусили державу активно шукати механізми підтримки як бізнесу, так і працівників. Основна мета таких дій – забезпечити зайнятість і зменшити соціальну напругу. В умовах кризи важливою складовою державної політики стала підтримка стратегічно важливих галузей промисловості. Особливу роль у цьому процесі відіграють фінансові інструменти, спрямовані на подолання наслідків економічного спаду. Надання державних субсидій для підприємств, залучення додаткових інвестицій та зниження бюрократичних бар'єрів дозволяє багатьом компаніям зберегти стабільну роботу.

Окрім цього, важливим фактором для збереження зайнятості стало розширення державних програм підтримки інновацій. Завдяки впровадженню сучасних технологій підприємства отримують можливість переорієнтувати своє виробництво, виходити на нові ринки та створювати нові робочі місця. Такий підхід сприяє не лише подоланню кризи, але й підвищенню конкурентоспроможності української промисловості в глобальному масштабі [1–8].

Суттєву роль у державній політиці відіграють програми стимулювання працевлаштування. Залучення безробітних громадян до тимчасових і сезонних робіт допомагає знизити рівень безробіття. Водночас підприємства отримують доступ до додаткових трудових ресурсів, що дозволяє їм швидше відновлювати виробничі процеси. Зміна економічних умов стимулювала і перегляд підходів до професійного навчання. Держава активно підтримує курси перекваліфікації для працівників промисловості, що втратили роботу через скорочення виробництва, що дає можливість швидко адаптуватися до нових умов ринку праці й оволодіти затребуваними спеціальностями.

Крім економічних інструментів, уряд приділяє увагу соціальному захисту працівників. Пандемія

СОЦІАЛЬНО–ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ

виявила потребу у створенні нових механізмів соціальної підтримки, орієнтованих на найуразливіші категорії населення. Допомога безробітним, виплати на час вимушеного простою підприємств та розширення доступу до медичних послуг для працівників стали важливими кроками на цьому шляху.

Не менш значущим елементом стало партнерство держави з приватним сектором. Відкрите обговорення проблем бізнесу та спільний пошук шляхів їх вирішення сприяє ефективнішій реалізації державної політики. Створення консультативних центрів і платформ для обміну досвідом дозволяє представникам промисловості краще орієнтуватися в можливостях державної підтримки. Попри складну ситуацію, пандемія також відкрила нові перспективи для промислового сектору. Перехід до більш цифрових і автоматизованих процесів дозволяє підвищити продуктивність праці та зменшити залежність від зовнішніх факторів. Державна політика, яка сприяє модернізації виробництва, відіграє тут ключову роль, забезпечуючи довгострокову стабільність і розвиток.

Забезпечення зайнятості у промисловому секторі потребує системного підходу, що охоплює економічну, соціальну й освітню складові. Лише за умов комплексного підходу можна досягти стабільного зростання, створити нові робочі місця й забезпечити гідні умови праці для населення. Успіх цих заходів значною мірою залежить від їхньої гнучкості та здатності адаптуватися до нових викликів.

Можна стверджувати, що пандемія стала серйозним поштовхом для реформування підходів до регулювання ринку праці. Вона оголила вразливі місця, але водночас дала можливість переглянути пріоритети та посилити державну підтримку ключових секторів економіки. Створення нових робочих місць і підтримка стабільної зайнятості – це не лише економічна необхідність, але й запорука соціального добробуту та майбутнього розвитку України.

Таким чином, промисловість завжди відіграла важливу роль у структурі української економіки. В умовах пандемії, коли глобальні ланцюги поставок зазнали значних збоїв, постало завдання адаптувати виробництво до нових умов. Державна підтримка підприємств стала важливим фактором у цьому процесі, адже без своєчасного втручання багато компаній опинилися б на межі банкрутства [15–21].

Фінансові інструменти підтримки відіграють ключову роль у політиці стимулювання зайнятості. Програми пільгового кредитування допомагають підприємствам підтримувати діяльність навіть у періоди економічного спаду. Спрощення доступу до державних субсидій і грантів дало змогу уникнути масових скорочень на підприємствах, які зіткнулися з різким падінням попиту. Ще одним важливим аспектом стало заохочення інновацій у промисловому виробництві. Впровадження сучасних технологій дозволяє створювати нові робочі місця, орієнтовані на цифрові компетенції, що є особливо актуальним у контексті глобальної цифровізації. Державна підтримка таких ініціатив стимулює розвиток галузей, які мають високий потенціал зростання. Не менш важливим напрямом є розширення програм професійного навчання і перекваліфікації. У співпраці з навчальними закладами та профільними центрами держава забезпечує доступ до курсів, орієнтованих на актуальні потреби ринку праці. Це дозволяє багатьом людям, які втратили роботу, отримати нову спеціальність і повернутися до активної професійної діяльності. Збереження зайнятості в промисловості тісно пов'язане із соціальним захистом працівників. Виплати у разі вимушеного простою, державна допомога сім'ям безробітних і підтримка найуразливіших категорій населення стали важливими елементами політики в період пандемії. Особлива увага приділяється захисту прав працівників і створенню безпечних умов праці на виробництві. Партнерство держави та бізнесу є важливим чинником для ефективного подолання кризи. Завдяки відкритому діалогу з представниками промисловості вдалося не лише з'ясувати основні потреби підприємств, але й виробити спільні рішення для підтримки зайнятості. Така співпраця сприяє формуванню стійких економічних зв'язків і створенню нових можливостей для розвитку промислового сектору. У таблиці відображено державну політику стимулювання зайнятості у промисловому секторі України в умовах пандемії (див. таблицю).

Представлена таблиця узагальнює основні напрями державної політики стимулювання зайнятості у промисловому секторі України в умовах пандемії. Комплекс заходів, що охоплює фінансову підтримку, розвиток інновацій, професійну перекваліфікацію та соціальний захист праців-

Державна політика стимулювання зайнятості у промисловому секторі України в умовах пандемії

Напрямок державної політики	Основні заходи	Очікуваний результат
Фінансова підтримка підприємств	– Пільгове кредитування – Надання державних субсидій – Зниження податкового навантаження	Збереження робочих місць, стабілізація діяльності підприємств
Інноваційний розвиток	– Впровадження сучасних технологій – Підтримка цифровізації виробництва	Створення нових робочих місць, підвищення конкурентоспроможності
Професійне навчання та перекваліфікація	– Організація курсів перекваліфікації – Співпраця з навчальними закладами і центрами зайнятості	Підвищення професійного рівня працівників, адаптація до нових умов ринку
Соціальний захист працівників	– Допомога безробітним – Виплати під час вимушеного простою – Покращення умов праці	Зменшення соціальних ризиків, підвищення рівня безпеки працівників
Підтримка малого і середнього бізнесу	– Спрощення доступу до державної підтримки – Стимулювання модернізації виробництва	Розвиток промислового сектору, створення нових можливостей для працевлаштування
Партнерство держави і бізнесу	– Відкритий діалог з підприємствами – Спільні рішення для підтримки зайнятості	Ефективна реалізація державної політики, формування стійких економічних зв'язків

Джерело: запропоновано автором

ників, дозволяє ефективно реагувати на виклики економічної кризи.

Реалізація цих заходів сприяє не лише стабілізації промислового виробництва, а й створює основу для довгострокового зростання. Особлива увага приділяється підтримці малого і середнього бізнесу, який є важливим джерелом робочих місць. Крім того, партнерство держави з приватним сектором дозволяє краще адаптувати заходи до реальних потреб підприємств, забезпечуючи максимальну ефективність.

Завдяки системному підходу держава має можливість зменшити соціальні ризики, підвищити рівень зайнятості та зміцнити економічну стабільність країни навіть у складних умовах. У майбутньому такі кроки сприятимуть не лише економічному відновленню, а й формуванню стійкої та конкурентоспроможної промисловості України.

Висновки

Державна політика стимулювання зайнятості в промисловому секторі України в умовах пандемії відіграла вирішальну роль у подоланні економічної кризи. Завдяки комплексному підходу вдалося не лише стабілізувати ситуацію, але й закласти основи для майбутнього розвитку. Підтримка підприємств, заохочення інновацій, професійне навчання та соціальний захист працівників стали ключовими складовими цієї політики.

Ефективність таких заходів залежить від їхньої здатності адаптуватися до нових викликів, адже економічні умови постійно змінюються. Забезпечення стабільної зайнятості – це не лише питання економічного характеру, а й важлива складова соціального добробуту. Подальший розвиток промислового сектору та успішна реалізація політики зайнятості відкривають нові перспективи для економічного зростання України й сприяють підвищенню якості життя її громадян.

Список використаних джерел:

1. Дернова, І. А., & Боровик, Т. М. (2022). Проблеми малого та середнього бізнесу в умовах пандемії COVID-19: європейський вимір. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку, (1), 7.
2. Гнатенко, І. (2021). Сучасні управлінські та інформаційно-безпекові підходи формування інноваційного кластерного угруповання в умовах COVID-19 на засадах сталості, децентралізації та євроінтеграції. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації, (1–2), 68–77.
3. Покальчук, О. К., & Пузирьова, П. В. (2023). Інноваційний розвиток національного страхового ринку у фокусі стратегічних пріоритетів. Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості. Київський національний університет технологій та дизайну.
4. Шуптар–Пориваєва, Н. Й., Губанова, О. Р., Попова, М. О., & Андрущенко, О. С. (2020). Перспективи ін-

СОЦІАЛЬНО–ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ

новаційного розвитку туристичної сфери в Україні в умовах коронавірусної кризи. Збірник наукових праць: «Соціально–економічні проблеми сучасного періоду України», 6(146), 90–96.

5. Пузирьова, П. В. (2011). Значення маркетингового дослідження при визначенні ключових факторів впливу на план виробництва продукції промислових підприємств. Проблеми підвищення ефективності інфраструктури, (30).

6. Зось–Кіор, М. В., Германенко, О. М., & Собакар, Д. Т. (2018). Сучасні аспекти управління конкурентоспроможністю підприємства. Приазовський економічний вісник, (6), 175–178.

7. Kuzheliev, M., & Nychurenko, A. (2023). Вплив монетарних інструментів на ринок праці України в умовах війни. Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій, 2(12), 135–143.

8. Гнатенко, І. А., Попова, Ю. М., Бачкір, І. Г., & Нечипоренко, К. В. (2021). Стратегії державних пріоритетів в контексті сценарного форсайту управління інноваційною економікою: моделювання науково–технічного та інтелектуального потенціалу. Агросвіт, (17), 3–9.

9. Пузирьова, П. В., & Ковальська, Ю. Г. (2012). Теоретичні аспекти фінансових інвестицій, їхні особливості, форми та стратегічні напрями. Формування ринкових відносин в Україні, (6), 83–86.

10. Зось–Кіор, М. В. (2020). Оцінка персоналу організації в системі корпоративного тайм–менеджменту. Економічний форум, 1(3), 57–63.

11. Атаманюк, Р. Ф., & Маршавін, О. Ю. (2024). Еко–системна парадигма соціальної трансформації ринку праці в умовах повоєнного відродження України. Трансформаційна економіка, (3 (08)), 5–12.

12. Гнатенко, І., Бебко, С., Євсейцева, О., Шіковець, К., Квіта, Г., & Зось–Кіор, М. (2024). Кон'юнктурний аналіз ринку відновлюваних джерел енергії України в контексті змін фінансових та економічних процесів. Financial and credit activity problems of theory and practice, 5(58), 446–459.

13. Грищенко, І., Ганущак–Єфіменко, Л., Гнатенко, І., & Ребілас, Р. (2023). Управління дизайн середовищем розвитку інноваційного підприємництва в інтегрованих структурах в умовах післявоєнного відновлення. Financial and credit activity problems of theory and practice, 5(52), 341–352.

14. Пузирьова, П. В. (2020, December). Теоретико–методичні аспекти оцінювання інноваційного потенціалу як інтегрованої системи інноваційного розвитку підприємства. Advancing in research and education:

abstracts of XII International scientific and practical conference, La Rochelle, France (pp. 116–122).

15. Таран–Лала, О. М., Зось–Кіор, М. В., & Андрусенко, М. М. (2020). Імідж підприємства як фактор впливу на його конкурентоспроможність. Агросвіт, (7), 18–22.

16. Пузирьова, П. В., & Синиця, С. В. (2023). Актуалізація інформаційних технологій як чинника розвитку та підтримки смарт–економічних процесів в інноваційній сфері. Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації. Київський національний університет технологій та дизайну.

17. Наумов, Ю. Ф., Германенко, О. М., & Зось–Кіор, М. В. (2001). Регіональні аспекти виробництва та реалізації яловичини в Луганській області. Економіка АПК, (11), 85–87.

18. Vasylychak, S., Petrynyak, U., Loiak, L., Zagnybida, R., Khomiv, O., & Hnatenko, I. (2022). State regulation of employment in the labor market of territorial communities in the conditions of innovative development of entrepreneurship: aspects of management. Journal of Hygienic Engineering & Design, 40.

19. Гнатенко, І. А., Снітко, Є. О., Марков, Р. В., & Уткін, В. П. (2021). Управління проектами кластеризації інноваційного підприємництва агропродовольчої сфери в умовах реалізації стратегії сталого розвитку, глобалізації, діджиталізації, економічної культури суспільства, логістичного та кадрового менеджменту. Формування ринкових відносин в Україні, (9), 106–113.

20. Ложачевська, О. М., Зось–Кіор, М. В., & Гнатенко, І. А. (2024). Трансформація стратегії управління змінами конкурентоорієнтованого підприємства шляхом розвитку ефективної діджиталізації в умовах безпекових загроз. Український журнал прикладної економіки та техніки, 9(3), 299–302.

21. Трохимець, О. І., Гальцова, О. Л., & Гнатенко, І. А. (2021). Сутність інновацій та інноваційного підприємництва за умов зміни споживчих переваг та маркетингової поведінки підприємств. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво, (5), 40–45.

22. Puzyrova, P., & Khaliliaeva, O. (2022). Economic potential of Ukraine in wartime conditions: macroeconomic situation. Implementation of modern technologies in science. International Science Group.

23. Гнатенко, І. А., & Пузирьов, С. О. (2024). Інноваційний розвиток підприємницьких бізнес–одниць в умовах економічної нестабільності. Проблеми управління підприємствами в сучасних умовах. Національний університет харчових технологій.

24. Зось–Кіор, М. В., & Калюжний, С. О. (2020). Удосконалення системи управління конкурентоспро–

можністю аграрного підприємства. Економіка та держава, (3), 23–27.

25. Маркіна, І. А., & Зось–Кіор, М. В. (2014). Управління земельними ресурсами як складова розвитку аграрного виробництва. Економіка. Менеджмент. Підприємство, (26 (2)), 80–87.

26. Puzyrova, P. (2020). Характеристика загального сучасного стану галузі легкої промисловості в Україні. Економічний вісник університету, (47), 97–105.

27. Зось–Кіор, М., Кирилюк, Є., & Терентьева, О. (2021). Моделювання управління земельними ресурсами в Україні в контексті глобалізації та формування сталих агропродовольчих систем. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Економічні науки», 65–72.

28. Гнатенко, І. А., Янечко, С. В., & Василенко, С. О. (2024). Фінансове забезпечення інноваційних інфраструктурних елементів в системі економіки знань. Імперативи економічного зростання в контексті реалізації Глобальних цілей сталого розвитку. Київський національний університет технологій та дизайну.

References:

1. Dernova, I. A., & Borovyk, T. M. (2022). Problemy maloho ta serednoho biznesu v umovakh pandemii COVID–19: yevropeiskiy vymir. Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia ta problemy rozvytku, (1), 7.

2. Hnatenko, I. (2021). Suchasni upravlinski ta informatsiino–bezpekovi pidkhody formuvannia innovatsiino–ho klasternoho uhrupovannia v umovakh COVID–19 na zasadakh stalosti, detsentralizatsii ta yevrointehratsii. Instytut bukhholderskoho obliku, kontrol ta analiz v umovakh hlobalizatsii, (1–2), 68–77.

3. Pokalchuk, O. K., & Puzyrova, P. V. (2023). Innovatsiinyi rozvytok natsionalnogo strakhovoho rynku u fokusi stratehichnykh prioritytetiv. In Innovatyka v osviti, nautsi ta biznesi: vykyky ta mozhlyvosti. Kyivskiy natsionalnyi universytet tekhnolohii ta dyzainu.

4. Shuptar–Poryvaieva, N. Y., Hubanova, O. R., Popova, M. O., & Andrushchenko, O. S. (2020). Perspektyvy innovatsiino–ho rozvytku turystychnoi sfery v Ukraini v umovakh koronavirusnoi kryzy. Zbirnyk naukovykh prats: «Sotsialno–ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy», 6(146), 90–96.

5. Puzyrova, P. V. (2011). Znachennia marketynghovo–ho doslidzhennia pry vyznachen–ni kluchovykh faktoriv vplyvu na plan vyrobnytstva produktsii promyslovykh pidpriemstv. Problemy pidvyshchennia efektyvnosti infrastruktury, (30).

6. Zos–Kior, M. V., Hermanenko, O. M., & Sobakar, D. T. (2018). Suchasni aspekty upravlinnia konkurento–spropromozhnistiu pidpriemstva. Pryazovskiy ekonomichnyy visnyk, (6), 175–178.

7. Kuzheliev, M., & Nechyporenko, A. (2023). Vplyv monetarnykh instrumentiv na rynek pratsi Ukrainy v umovakh viiny. Yevropeiskiy naukoviy zhurnal Ekonomichnykh ta Finansovykh innovatsii, 2(12), 135–143.

8. Hnatenko, I. A., Popova, Yu. M., Bachkir, I. H., & Nechyporenko, K. V. (2021). Stratehii derzhavnykh prioritytetiv v konteksti stsenarnoho forsaitu upravlinnia innovatsiinoiu ekonomikoiu: modeliuvannia naukovu–tekhnichnoho ta intelektualnogo potentsialu. Ahrosvit, (17), 3–9.

9. Puzyrova, P. V., & Kovalska, Yu. H. (2012). Teoretichni aspekty finansovykh investytsii, yikhni osoblyvosti, formy ta stratehichni napriamy. Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini, (6), 83–86.

10. Zos–Kior, M. V. (2020). Otsinka personalu orhanizatsii v systemi korporatyvnogo taim–menedzhmentu. Ekonomichnyi forum, 1(3), 57–63.

11. Atamaniuk, R. F., & Marshavin, O. Yu. (2024). Ekosystemna paradyhma sotsialnoi transformatsii rynku pratsi v umovakh povoiennoho vidrozhennia Ukrainy. Transformatsiina ekonomika, (3 (08)), 5–12.

12. Hnatenko, I., Bebeko, S., Yevseitseva, O., Shikovets, K., Kvitva, H., & Zos–Kior, M. (2024). Kon'iunkturnyi analiz rynku vidnovliuvanykh dzherel enerhii ukrainy v konteksti zmin finansovykh ta ekonomichnykh protsesiv. Financial and credit activity problems of theory and practice, 5(58), 446–459.

13. Hryshchenko, I., Hanushchak–Yefimenko, L., Hnatenko, I., & Rebilas, R. (2023). Upravlinnia dyzain seredovyschem rozvytku innovatsiinoho pidpriemnytstva v intehrovanykh strukturakh v umovakh pisliavoiennoho vidnovlennia. Financial and credit activity problems of theory and practice, 5(52), 341–352.

14. Puzyrova, P. V. (2020, December). Teoretyko–metodychni aspekty otsiniuvannia innovatsiinoho potentsialu yak intehrovanoi systemy innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva. In Advancing in research and education: abstracts of XII International scientific and practical conference, La Rochelle, France (pp. 116–122).

15. Taran–Lala, O. M., Zos–Kior, M. V., & Andrusenko, M. M. (2020). Imidzh pidpriemstva yak faktor vplyvu na yoho konkurentospropromozhnist. Ahrosvit, (7), 18–22.

16. Puzyrova, P. V., & Synytsia, S. V. (2023). Aktualizatsiia informatsiinykh tekhnolohii yak chynnyka rozvytku ta pidtrymky smart–ekonomichnykh protsesiv v innovatsiinii sferi. In Problemy intehratsii osvity, nauky ta biznesu v umovakh hlobalizatsii. Kyivskiy natsionalnyi universytet tekhnolohii ta dyzainu.

17. Naumov, Yu. F., Hermanenko, O. M., & Zos–Kior, M. V. (2001). Rehionalni aspekty vyrobnytstva ta realizatsii yalovychyny v Luhanskii oblasti. *Ekonomika APK*, (11), 85–87.

18. Vasylichak, S., Petrynyak, U., Loiak, L., Zagnybida, R., Khomiv, O., & Hnatenko, I. (2022). State regulation of employment in the labor market of territorial communities in the conditions of innovative development of entrepreneurship: aspects of management. *Journal of Hygienic Engineering & Design*, 40.

19. Hnatenko, I. A., Snitko, Ye. O., Markov, R. V., & Utkin, V. P. (2021). Upravlinnia proektamy klasteryzatsii innovatsiinoho pidpriemnytstva ahroprodovolchoi sfery v umovakh realizatsii stratehii staloho rozvytku, hlobalizatsii, didzhitalizatsii, ekonomichnoi kultury suspilstva, lohystychnoho ta kadrovoho menedzhmentu. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini*, (9), 106–113.

20. Lozhachevska, O. M., Zos–Kior, M. V., & Hnatenko, I. A. (2024). Transformatsiia stratehii upravlinnia zminamy konkurentoorientovanoho pidpriemstva shliakhom rozvytku efektyvnoi dydzhitalizatsii v umovakh bezpekovykh zahroz. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniky*, 9(3), 299–302.

21. Trokhymets, O. I., Haltsova, O. L., & Hnatenko, I. A. (2021). Sutnist innovatsii ta innovatsiinoho pidpriemnytstva za umov zminy spozhyvychykh perevah ta marketynhovoї povedinky pidpriemstv. *Derzhava ta rehiony. Serii: Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, (5), 40–45.

22. Puzyrova, P., & Khaliliaeva, O. (2022). Economic potential of Ukraine in wartime conditions: macroeconomic situation. In *Implementation of modern technologies in science*. International Science Group.

23. Hnatenko, I. A., & Puzyrov, S. O. (2024). Innovatsiinyi rozvytok pidpriemnytskykh biznes–odnyts v umovakh ekonomichnoi nestabilnosti. In *Problemy upravlinnia pidpriemstvamy v suchasnykh umovakh*. Nationalnyi universytet kharchovykh tekhnolohii.

24. Zos–Kior, M. V., & Kaliuzhnyi, S. O. (2020). Udoskonalennia systemy upravlinnia konkurentospromozhnistiu ahroprodovolchoho pidpriemstva. *Ekonomika ta derzhava*, (3), 23–27.

25. Markina, I. A., & Zos–Kior, M. V. (2014). Upravlinnia zemelnymy resursamy yak skladova rozvytku ahroprodovolchoho vyrobnytstva. *Ekonomika. Menedzhment. Pidpriemnytstvo*, (26 (2)), 80–87.

26. Puzyrova, P. (2020). Kharakterystyka zahalnoho suchasnoho stanu haluzi lehkoї promyslovosti v Ukraini. *Ekonomichnyi visnyk universytetu*, (47), 97–105.

27. Zos–Kior, M., Kyryliuk, Ye., & Terentieva, O. (2021). Modeliuvannia upravlinnia zemelnymy resursamy v Ukraini v konteksti hlobalizatsii ta formuvannia stalyykh ahroprodovolchykh system. *Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Serii «Ekonomichni nauky*, 65–72.

28. Hnatenko, I. A., Yanechko, S. V., & Vasilenko, S. O. (2024). Finansove zabezpechennia innovatsiinykh infrastrukturykh elementiv v systemi ekonomiky znan. In *Imperatyvy ekonomichnoho zrostannia v konteksti realizatsii Hlobalnykh tsilei staloho rozvytku*. Kyivskyi natsionalnyi universytet tekhnolohii ta dizainu.

Дані про автора

Куц Владислав Володимирович,

аспірант, Державний науково–дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки
<https://orcid.org/0009-0004-7092-357X>
 e-mail: vladislavkuts@gmail.com

Data about the author

Vladyslav Kuts,

PhD student, State research institute of informatization and modeling of economy
 e-mail: vladislavkuts@gmail.com

УДК 331.009

<https://doi.org/10.5281/zenodo.16410059>

МИХАЙЛОВ А. П.

ПОПРОЗМАН О. І.

ОПАНАСЕНКО О. М.

Особливості менеджменту персоналу в сучасних умовах функціонування підприємств

Предметом дослідження є теоретичні та методологічні основи менеджменту персоналу в сучасних умовах функціонування підприємств з метою оптимізації їх розвитку.

Метою дослідження є системне теоретичне і практичне обґрунтування процесів менеджменту персоналом підприємства та обґрунтування необхідності впровадження заходів щодо його удосконалення.